

Här Fernand Etgen
President vun der Chamber

Lëtzebuerg, den 9. September 2022

Här President,

Esou wéi den Artikel 80 vum Chambersreglement et virgesäit, bieden ech Iech, dës parlamentaresch Fro un d'Madamm Ëmweltministesch an un den Här Landwirtschaftsminister weiderzeleeden.

Zanter Joren ginn et verschidde Biodiversitéitsprogrammer an der Landwirtschaft, un deenen d'Baueren kënnen fräiwëlleg deelhuele. Op dese Flächen dierfen dann keng Planzeschutzmëttelen méi ausbruecht ginn. An deem Kontext wollt ech folgend Froen un d'Madamm Ëmweltministesch an un den Här Landwirtschaftsminister stellen.

- Gëtt bei alle landwirtschaftleche Flächen, déi schonn méi laang an engem Biodiversitéitsprogramm dran sinn an op deenen keng Planzeschutzmëttelen ausbruecht goufen, en detailléierten Monitoring bei den eenzelen Parzelle gemaach?
- Wa jo, wat sinn d'Resultater vun dësem Monitoring a wat fir Konsequenzen zitt den zoustännegen Ministère doraus?
- Wéi gesäit op diesen Flächen d'Entwécklung bei der Fauna aus, méi speziell beim Bestand vun de Bodenbrüter an den Amphibien?
- No wat fir enger Method gëtt de Monitoring zu den Amphibien an den Bodenbrüter gemaach?
- A wat fir zäitlechen Ofstänn gëtt d'Datenerfaassung gemaach, wou ginn d'Resultater archivéiert a wou kann een se konsultéieren?
- Wann nee, fir wat gët keen Monitoring gemaach?

Här President, ech bieden Iech, mäin déifste Respekt unzehuelen.

Martine Hansen

Deputéiert

Äntwert vun der Ministesch fir Ëmwelt, Klima an nohalteg Entwécklung an dem Minister fir Landwirtschaft, Wäibau a ländlech Entwécklung op d'parlamentaresch Fro n°6805 vum 9. September 2022 vun der éirewäerten Députéierten Madamm Martine Hansen iwwert "Mesures dans le domaine de la biodiversité"

Gëtt bei alle landwirtschaftleche Flächen, déi schonn méi laang an engem Biodiversitéitsprogramm dran sinn an op deenen keng Planzeschutzmëttelen ausbruecht goufen, en detailléierten Monitoring bei den eenzelnen Parzelle gemaach?

Nee, et gëtt kee systematesche Monitoring vun alle landwirtschaftleche Flächen déi ënnert engem Biodiversitéitsprogramm bewirtschaft ginn. Awer, et ginn divers Monitoringen déi et erlaben wëssenschaftlech fundéiert Réckschlëss an deem Beräich ze zéihen:

Säit 2016 organiséiert de MECDD ee Monitoring vun den Biotopen déi am Kader vum sougenannten "Offenlandbiotopkataster" tëschent 2007 bis 2012 erhuewe goufen. Dëst erlaabt et d'Entwécklung vum Erhaltungszoustand vun de Biotopen an Habitaten konform zu den Artikelen 11 a 17 vun der Habitatdirektiv 92/43/CEE ze évaluéieren an an der Zäit ze suivéieren.

Aus budgetäre Grënn, mee och aus dem Grond datt nëmmen eng geréng Zuel un akkréditéierten Experten zur Verfügung steet, ass dëse Monitoring just mat Stéchprouwe-Verfahre méiglech. D'Resultater vun dësem Monitoring ginn engersäits dem Observatoire de l'environnement naturel¹ a regelméissegen Ofstänn virgeluecht an anerersäits erméiglecht dëse Suivi de Reporting un déi europäesch Kommissioun, deen all EU-Memberstaaten mussen am 6-Joresrhythmus ofliwweren. Dëse Monitoring ass net spezifesch op Fläche mat engem Biodiversitéitskontrakt ausgeriicht, mee d'lwwerschneidungen déi et ginn, erlaben et Aussoen ze maachen. Sou schlussfolgert den Observatoire de l'Environnement naturel notamment "*Legt man Biodiversitätsverträge und Biotopkataster übereinander, so zeigt sich, dass im Vergleich mit 2011 im Jahr 2018 eine größere Anzahl an Biotopen besser geschützt sind [...]*".

Et gëtt awer och eng generell Begleedung vun de biologesche Statiounen fir d'landwirtschaftlech Betriber assuréiert, mam Zweck datt d'Biodiversitéitskontrakter an d'Ausféierung dovunner besser encadréiert ginn. Sou ka bei spezifesche Frostellungen eng Analys vun Terrainen mat engem Biodiversitéitskontrakt gemaach ginn, respektiv ka wann néideg d'Gestioun deementspriedend ugepasst ginn, datt d'Resultater souwuel fir de landwirtschaftleche Betrib wéi och fir d'Ökologie vun der Fläch optiméiert ginn.

Vereenzelt biologesch Statiounen maachen ausserdeem een eegene fachleche Monitoring - iwwert déi generell Begleedung eraus - vun hire realiséierten Moosnamen, ouni datt dës Resultater systematesch vum Ministère géifen evaluéiert ginn. Verschiddener vun dëse Monitoringe ginn och vun den eenzelne biologesche Statioune publizéiert; sou ee Beispill gëtt an der zweeter Fro duergeluecht.

2019 huet de Ministère fir Landwirtschaft, Wäibau a ländlech Entwécklung eng Etüd an Optrag gi fir den Effekt vun enger minimaler Düngung (50 kg N) an enger null Düngung op déi floristech

¹ https://environnement.public.lu/content/dam/environnement/documents/natur/biodiversite/observatoire_env_nat/2022/Rapport-de-l-Observatoire-de-l-environnement-naturel-2017-2021.pdf

Biodiversitéit vu Wisen ze analyséieren. Hei sinn och Biodiversitéitsparzellen mat betraff. D'Etüd huet eng Lafzäit vu 5 Joer.

Wa jo, wat sinn d'Resultater vun dësem Monitoring a wat fir Konsequenzen zitt den zoustännegen Ministère doraus?

Wéi an der éischter Äntwert explizéiert, gëtt et kee systematesche Monitoring vun alle landwirtschaftleche Flächen déi mat engem Biodiversitéitsprogramm bewirtschaft ginn. Dëst ass awer och net onbedingt néideg, well déi disponibel wëssenschaftlech Erkenntnisser et erlaben, eng generell positiv Evaluatioun vun esou Mesuren ze constatéieren.

Wéi an der vireschter Äntwert ugedeit, huet z.B. de fachleche Monitoring vun Offelandbiotopen an eng Vergläichsetüd erginn, datt dës Progammer mat hire finanziellen Entschedegungen eng ganz wichteg Kontributioun leeschte fir den Erhalt vun dem ze schützenden, aarteräiche Gringland².

Am Kader vun der genereller Begleedung vun de Biodiversitéitskontrakter a falls déi erwünschten ökologesch Verbesserung net antrëtt oder net an deem Ausmooss antrëtt wéi gewënscht, gëtt mam Exploitant gekuckt fir dee Projet au cas par cas unzepassen.

Wéi gesäit op dësen Flächen d'Entwécklung bei der Fauna aus, méi speziell beim Bestand vun de Bodenbrüter an den Amphibien?

Op den ënnersichten Flächen, sinn d'Resultater positiv.

Zu Lëtzebuerg si besonnesch d'Fiichtflächen ënner extensiver Beweedung héich interessant fir Bodenbrüter, speziell fir déi, déi zu Lëtzebuerg iwwerwanteren (Bekassinn, Zwergschnep, Waasserpipert). Als Bodenbrüter, déi och zu Lëtzebuerg Brutvulle sinn, sinn d'Schwarzbrëschtchen an de Feldschwirl ervirzehiewen, déi méi Territoiren op Flächen haten ënner Biodiversitéitsprogramm (z.B. "Mensder Brill", Fläch "Belgrad" zu Fréiseng), wéi op Kontrollflächen, déi intensiv bewirtschaft ginn.

Wat d'Amphibien ubelaangt, sinn dës och virun allem op Fiichtfläche spezialiséiert. Eng éischt Evaluatioun vun der Naturverwaltung (ANF) huet erginn, dass duerch d'Absence vu Befueren mat grouse landwirtschaftleche Maschinnen op extensive Weeden, sech speziell jonk Amphibie gutt entwéckelen an sech nei Habitater ausbreede kënnen. Weider Monitoringen si geplangt an zwar notamment zu de Waasserbüffel-Flächen am Syrdall an am Uelzechtdall.

No wat fir enger Method gëtt de Monitoring zu den Amphibien an den Bodenbrüter gemaach?

De Monitoring beinhalt eng regelméisseg Begeegung duerch Fachleit no enger wëssenschaftlecher Methodik déi un déi jeeweileg taxonomesch Grupp ugepasst ass. Déi gëtt dann am Respekt vum Déiereschutz duerchgefouert.

A wat fir zäitlechen Ofstänn gëtt d'Datenerfaassung gemaach, wou ginn d'Resultater archivéiert a wou kann een se konsultéieren?

² Wolff, C., Colling, G., Naumann, S., Glesener, L. & S. Schneider, 2020. Erfolgreicher Erhalt von artenreichem Extensivgrünland im Zentrum und Südwesten Luxemburgs – eine erste Bilanz. *Tuexenia* 40: 247–268. Göttingen.

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de l'Environnement, du Climat
et du Développement durable

Déi zäitlech Ofstänn hänke vun der Methodik a vun der taxonomescher Grupp of. D'Donnéeë gi vum jeeuweiligen Expert an d'Recorder-Datebank vum MNHN (Musée national d'histoire naturelles) aginn. Dës Datebank ass och fir de Public zougänglech.

Wann nee, fir wat gött keen Monitoring gemaach?

Wéi an der éischter Äntwert beschriwwen, gi Monitoringe gemaach déi et erlaben eng fachlech Ausso ze treffen.

Lëtzebuerg, den 11. Oktober 2022
(s.) Joëlle Welfring
Ministesch fir Ëmwelt, Klima an nohalteg Entwécklung